

Tarkistuslista, sairaaloiden tekninen turvallisuus

Tarkistuslista kattaa keskeiset asiat Tukesin valvontavastuulle kuuluvista teknisen turvallisuuden osa-alueista (sähköturvallisuus L 1135/2016, hissiturvallisuus L 1134/2016, painelaiteturvallisuus L 1144/2016 sekä vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden turvallinen käsittely L 390/2005).

Tarkistuslistaa voidaan hyödyntää esimerkiksi itsearviointissa ja turvallisuuden kehittämisessä teknisen turvallisuuden kokonaisuudessa ja sen eri osa-alueilla. Tarkistuslista on tuotettu Tukesin valvontaprojektissa Sairaaloiden tekninen turvallisuus (linkki tiedotteeseen).

1. Turvallisuuden johtaminen

Jos kyseessä on vuokrakiinteistö, onko kiinteistön turvallisuuteen liittyvät vastuut sovittu selkeästi kiinteistön omistajan ja sairaalajohdon välillä?

Onko teknisestä turvallisuudesta vastaavat henkilöt ja lakisääteiset vastuuhenkilöt nimetty (vastuullinen johtaja sekä sähkö-, hissi-, painelaite- ja kemikaaliturvallisuudesta vastaavat henkilöt)?

Onko teknisen turvallisuuden raportoinnista sairaalan ylimmälle johdolle määritelty selkeät käytännöt (esim. lakisääteiset tarkastukset, turvallisuuspoikkeamat, turvallisuuspuutteiden korjaavat toimenpiteet, investointitarpeet)?

Onko henkilöstön tehtäväkohtaiset teknisen turvallisuuden osaamis- ja koulutustarpeet määritelty?

Sisältyykö tekninen turvallisuus muutosten hallintaan merkittävässä muutoshankkeissa (esim. uudisrakentaminen, korjaus, uudet laitteistot, käyttötarkoituksen muutokset)?

Varmistetaanko palveluntarjoajien (urakoitsijat, tms.) lakisääteisten pätevyysvaatimusten toteutuminen (esim. sähkötöiden johtaja) hankintojen yhteydessä?

2. Sähköturvallisuus

Sähköturvallisuuslaissa (1135/2016) säädetään velvoitteita sähkölaitteiston rakentajalle ja haltijalle.

Onko sähkölaitteiston käytön johtaja nimetty ja asianmukaisessa sopimussuhteessa?

Valvooko sähkölaitteiston käytön johtaja sähkölaitteiston turvallista käyttöä ja dokumentoiko tekemänsä havainnot?

Onko sähkölaitteistolle laadittu kalenteriaikaan sidottu huolto- ja kunnossapito-ohjelma?

Kattaako kunnossapito-ohjelma koko sähkölaitteiston, suur- ja pienjänniteosat sekä erikoistilat, kuten lääkintä- ja räjähdysvaaralliset tilat?

Huolehtiiko sähkölaitteiston käytön johtaja siitä, että kunnossapito toteutetaan suunnitellussa aikataulussa?

Onko sähkölaitteistolle tehty riippumaton kolmannen osapuolen määräaikaistarkastus ajallaan?

Onko sähkölaitteiston muutos- ja laajennustöiden vaaditut varmennustarkastukset tehty?

Ovatko sähkölaitteistolle tehtyjen tarkastusten (käyttöönotto-, varmennus- ja määräaikaistarkastus) pöytäkirjat käytön johtajan käytettävissä?

Onko käytön johtajalla menettelyt, joilla seurataan aktiivisesti vastuukohteessa, että sähkölaitteiston käyttö on turvallista ja kunnossapidossa sekä tarkastuksissa havaitut puutteet on korjattu?

Onko sähkölaitteistossa havaitut oleelliset sähköturvallisuuteen vaikuttavat viat ja puutteet korjattu ja dokumentoitu?

Onko sähkölaitteistossa käyttötöitä ja -toimenpiteitä tekevien henkilöiden opastuksesta ja sähkötyöturvallisuuskoulutuksesta huolehdittu?

Ovatko sähkölaitteiston käytön kannalta tarvittavat kaaviot ja ohjeet käytettävissä?

Onko sähkölaitteiston haltijan ja käytön johtajan keskinäinen tiedonvaihto riittävää turvallisuuden ylläpidon kannalta?

Sairaalan ja lääkintätilojen sähköasennuksia koskevat erityisvaatimukset (SFS 6000:2017 Pienjännitesähköasennukset. Osa 7-710: Erikoistilojen ja -asennusten vaatimukset. Lääkintätilat)

Onko lääkintätilojen tilaluokitus tehty standardin edellyttämällä tavalla ja dokumentoitu?

Onko sähkölaitteiston huollossa ja kunnossapidossa huomioitu lääkintätilojen kunnossapitotarkastuksia koskevat vaatimukset?

Erytisvaatimukset koskien räjähdysvaarallisia tiloja (Vna 576/2003; SFS-EN 6009-17 Räjähdysvaaralliset tilat. Osa 17: Sähköasennusten tarkastus ja kunnossapito).

Onko toiminnassa huomioitu ATEX-olosuhdedirektiivin ja siitä sähkölaitteistolle aiheutuvat erityisvaatimukset?

3. Hissiturvallisuus

Hissiturvallisuuslaissa (1134/2016) säädetään velvoitteista hissien haltijalle.

Onko huolehdittu hissiturvallisuuslain velvoitteiden noudattamisesta (esim. hissien huoltaminen ja tarkastaminen)?

Onko järjestetty ja ohjeistettu henkilöiden pelastaminen kerrosten väliin jääneestä hissikorista?

4. Painelaiteturvallisuus

Painelaitelaissa (1144/2016) säädetään velvoitteista painelaitteiden omistajalle ja haltijalle.

Onko painelaitteiden omistaja ja haltija määritelty selkeästi?

Onko painelaitteiden käytön valvojat nimetty?

Onko kaikille käytön valvojille nimetty varavalvoja?

Tiedetäänkö sairaalan rekisteröityjen (määräaikaistarkastusten alaisten) painelaitteiden lukumäärä?

Onko määritelty, kuka huolehtii ei-rekisteröidyistä (määräaikaistarkastusvelvoitteen alittavista) painelaitteista?

Onko käytännöt painelaitteiden käyttäjien, käytön valvojien, varavalvojien sekä omistajan/haltijan koulutukseen?

Onko käytännöt painelaitteiden tarkastuksille, huolloille ja määräaikaistarkastuksille?

Onko varmistettu kuljetussäiliöiden (vaarallisen aineen kuljetukset, vaarattoman aineen kuljetukset sekä jäteautot) vaatimustenmukaisuus?

Onko varmistettu, että kuljetusten kulkureitit, täyttöpaineet, henkilöiden koulutus, autojen määräaikaistarkastus ja talvikunnossapito ovat kunnossa ja että täyttö- ja tyhjennystilat ovat soveltuvat kuljetusautoille?

Onko käytännöt potilashuoneissa olevien hapen seinäliittimien, happiletkujen ja venttiileiden seurantaan?

Onko potilashuoneissa olevista hapen seinäliittimistä, happiletkuista ja venttiileistä kirjattua kunnossapitosuunnitelmaa ja huoltokirjaa?

Onko käytännöt happi- yms. putkiston suunnitteluun, valmistukseen, huoltoon ja kunnossapitoon?

Onko putkistoille selkeät valmistussuunnitelmat, vaatimustenmukaisuusvakuudet ja huolto- ja kunnossapitosuunnitelmat sekä ohjeet?

Tehdäänkö putkistolle rikkomatonta testausta (NDT)?

Onko putkisto (happi) samassa linjassa muiden kaasujen ja sähkölinjojen kanssa maan alla/maan päällä? Onko huomioitu vuoto-, valokaari- ja törmäysriski?

5. Kemikaaliturvallisuus

Onko sairaala-alueella onnettomuusvaaran näkökulmasta merkittäviä vaarallisia kemikaaleja?

Jos sairaala-alueella on merkittäviä määriä vaarallisia kemikaaleja, onko arvioitu tarvetta hakea toiminnalle Tukesin kemikaaliturvallisuuslupa?

Onko vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin riskit on arvioitu?

Päivitetäänkö riskinarviointien säännöllisesti?

Onko räjähdysvaarat arvioitu?

Onko keskeiset räjähdysvaaran hallintakeinot määritelty?

Onko samanaikaisesti samalla alueella tehtävien töiden yhteensovittaminen huomioitu työluvista (esim. sähkötyöt happiputkistojen läheisyydessä)?

Onko ennakkohuolto- ja kunnossapitosuunnitelma vaarallisten kemikaalien varastointiin tarkoitettujen laitteistojen, vuodohallintarakenteiden ja vuodontorjuntakaluston toimintakunnon sekä hälytysjärjestelmien ja turvalaitteiden toimivuuden varmistamiseksi?

Dokumentoidaanko tehdyt tarkastukset, testaukset ja toimenpiteet?

Onko käytännöt sairaala-alueella tapahtuvien vaarallisten kemikaalien käsittelyyn ja varastointiin liittyvien onnettomuuksien ja poikkeamien käsittelyyn (kirjaukset, korjaavat toimenpiteet, seuranta)?

Onko käytännöt vaarallisten kemikaalien varastoinnin olosuhteiden valvotaan oman henkilökunnan toimesta (päivä-, viikko- ja vuositasolla)?

Tehdäänkö säännöllisiä havaintokierroksia ja dokumentoidaanko niitä?

Onko varmistettu, etteivät asiattomat voi päästä käsiksi kemikaaleihin tai aiheuttaa vaaraa toiminnalle?

Onko käytännöt vaarallisten kemikaalien vuotojen havaitsemiseen (esim. happivuodot)?

Onko vuototilanteisiin hälytys- ja toimintaohjeistus?

Onko varautumiskäytännöt kemikaalionnettomuuksiin (esim. ohjeet, varusteet, harjoitukset)?